

xx

OBSAH

PRVNÍ KNIHA. HRŮZYPLNÝ ŽIVOT VELIKÉHO GARGANTUY, OTCE PANTAGRUELA

Čtenářům

Předmluva spisovatelova

I /	O rodokmenu a starobylosti rodu Gargantuova	9
II /	Protijed z tlachanin, nalezený v antickém památníku	11
III /	Jak byl Gargantua nošen jedenáct měsíců v lůně své matky	13
IV /	Jak se Gargamella, těhotná Gargantuou, přejedla drštěk	14
V /	Opilá beseda	17
VI /	Jak se velmi podivuhodným způsobem narodil Gargantua	18
VII /	Jak dostal Gargantua jméno a jak sál mok	18
VIII /	Jak šatili Gargantuu	21
IX /	Gargantuovy barvy a jeho úbor	22
X /	O tom, co znamenají barvy bílá a modrá	23
XI /	O Gargantuově mládí	25
XII /	O umělých koních Gargantuových	27
XIII /	Kterak Grandgousier poznal zázračného ducha Gargantuova, když ten vynášel prostředek na vytření	28
XIV /	Jak se Gargantua učil u jednoho sofisty latinské	30
XV /	Jak byl Gargantua svěřen jiným vychovatelům	32
XVI /	O tom, kterak byl Gargantua poslán do Paříže, i o ohromné kobyle, která ho nesla, i o tom, kterak zprostil Beauce střečků	33
XVII /	Kterak Gargantua oplatil Pařížanům uvítání a kterak vzal velké zvony z chrámu Matky Boží	34
XVIII /	Kterak Janotus de Bragmardo byl poslán, aby na Gargantuovi vymohl zpět velké zvony	35
XIX /	Řeč mistra Janota de Bragmardo, proslovená ke Gargantuovi, aby byly vráceny zvony	36
XX /	Jak si sofista odnesl sukno a jak došlo k procesu mezi ním a ostatními mistra	37
XXI /	Studium Gargantuovo podle řádu jeho učitelů sofistů	39
XXII /	Gargantuovy hry	40
XXIII /	Jak byl Gargantua vychováván Ponokratem v takovém pořádku, že neztrácel denně ani hodinku	43
XXIV /	Jak Gargantua užíval času, když bylo deštivé počasí	46
XXV /	Kterak vznikla mezi caletníky z Lerné a krajany Gargantuovými veliká hádka, z nichž došlo ke strašným válkám	47
XXVI /	Jak obyvatelé Lerné na rozkaz svého krále Pikrochola přepadli pastevce Grandgousierovy	48
XXVII /	Jak mnich ze Seuilly zachránil před nepřáteli vinici opatství	49
XXVIII /	Jak Pikrocholos vzal útokem la Roche Clermault a jak se Grandgousier s lítostí a nevolí pustil do války	51
XXIX /	Obsah listu, jež Grandgousier napsal Gargantuovi	52
XXX /	Jak byl Ulrich Gallet poslán k Pikrocholovi	53
XXXI /	Galletova řeč k Pikrocholovi	53
XXXII /	Jak dal Grandgousier vrátit calty proto, aby vykoupil mír	55
XXXIII /	Jak někteří velitelé Pikrocholovi přenáhlenou radoù uvrhli ho do krajního nebezpečí	56

XXXIV / Jak Gargantua opustil město Paříž, aby pomohl své zemi, a jak se Gymnastes setkal s nepřáteli	58
XXXV / Jak Gymnastes obratně zabil kapitána Šmidlu a jiné lidi Pikrocholovy	59
XXXVI / Jak Gargantua rozbořil hrad na vedském brodě a jak přešli brod	60
XXXVII / Jak Gargantuovi, když se česal, padaly z vlasů dělové koule	61
XXXVIII / Jak Gargantua snědl v salátě šest poutníků	62
XXXIX / Jak byl mnich pohoštěn od Gargantuy a o výborných řečech, jež měl při večeři	63
XL / Proč se svět vyhýbá mnichům a proč někteří mají větší nos než jiní	65
XLI / Jak mnich upsal Gargantuu a něco o jeho hodinkách a breviáři	66
XLII / Jak dodával mnich odvahy svým druhům a jak uvázl na stromě	67
XLIII / Jak se Gargantua srazil s předvojem Pikrocholovým a jak mnich zabil kapitána z Dozaječích a pak se octl v nepřátelském zajetí	69
XLIV / Jak se mnich zbavil svých strážců a jak byl zničen předvoj Pikrocholův	70
XLV / Jak mnich přivedl poutníky a o krásné řeči, kterou k nim pronesl Grandgousier	71
XLVI / Jak laskavě jednal Grandgousier se zajatým Chvastounem	73
XLVII / Jak Grandgousier povolal do zbraně své legie a jak Chvastoun zabil Zbrklouna a pak byl sám zabít na rozkaz Pikrocholův	74
XLVIII / Jak Gargantua napadl Pikrochola v la Roche Clermault a zničil jeho vojsko	75
XLIX / Jak byl Pikrocholos na útoku stížen neštěstím a co dělal Gargantua po bitvě	76
L / Řeč, kterou měl Gargantua k přemoženým	77
LI / Jak vítězové gargantuovští byli po bitvě odměněni	78
LII / Jak dal Gargantua postavit pro mnicha opatství Thelému	79
LIII / Jak bylo vystavěno a nadáno opatství thelémitů	80
LIV / Nápis nad velkou branou thelémskou	81
LV / Jaké bylo obydli thelémitů	83
LVI / Jak se šatili řeholníci a řeholnice v Thelémě	84
LVII / Cím se řídili thelémité ve svém způsobu života	85
LVIII / Záhadná věšta	86

DRUHÁ KNIHA:
PANTAGRUEL, KRÁL DIPSODŮ

Dizain mistra Hugues Salela spisovateli této knihy	89
Předmluva spisovatela	91
I / O původu a starobylosti velikého Pantagruela	92
II / O narození přestrašného Pantagruela	95
III / O smutku, jaký měl Gargantua nad úmrtím své ženy Badebec	96
IV / O Pantagruelové dětství	97
V / O činech urozeného Pantagruela v jeho mladém věku	98
VI / Kterak se Pantagruel sešel s Limuzincem, kteří mrzačil francouzský jazyk	100
VII / Kterak Pantagruel přišel do Paříže a o krásných knihách v knihovně svatého Viktora	101
VIII / Jak Pantagruel za pobytu v Paříži dostal od svého otce Gargantuy dopis a jeho opis	105
IX / Jak Pantagruel nalezl Panurga, jehož miloval po celý svůj život	108

X / Jak Pantagruel v jednom podivuhodně temném a obtížném sporu rozhodl tak správně a spravedlivě, že jeho rozsudek byl prohlášen za velice znamenitý	110
XI / Jak pánové z Polibmi a z Čuchnisi vedli svou pří před Pantagruelem bez advokátů	112
XII / Jak před Pantagruelem řeční pán z Čuchnisi	114
XIII / Jak rozhodl Pantagruel ve sporu obou pánů	116
XIV / Panurgos vypravuje, jakým způsobem uprchl z moci Turků	117
XV / Jak Panurgos učí zcela novému způsobu stavět pařížské hrady	120
XVI / O povaze a poměrech Panurgových	122
XVII / Jak Panurgos nabýval odpustků a vdával baby, také o procesech, jež měl v Paříži	124
XVIII / Jak se jeden veliký anglický učenec chtěl hádat s Pantagruelem a byl přemožen Panurgem	127
XIX / Kterak Panurgos usadil Angličana, který argumentoval znamenitimi	129
XX / Kterak Thaumastos vypravuje o Panurgových ctnostech a vědomostech	131
XXI / Jak byl Panurgos zamilován do jedné vznešené pařížské paní	132
XXII / Jak se Panurgos pomstil pařížské paní, což jí nikterak nebylo na prospěch	132
XXIII / Jak odešel Pantagruel z Paříže, uslyšev zvěsti že Dipsodové vtrhli do krajiny Amaurotů, a proč mle ve Francii jsou tak malé	136
XXIV / Dopsí, jež posel přinesl Pantagruelovi od jisté paní z Paříže, a výklad slova napsaného na zlatém prstenu	137
XXV / Kterak Panurgos, Karpalimos, Eusthenes, Epistemon, společníci Pantagruelovi, porazili velmi obratně na hlavu šest set šedesát rytířů	139
XXVI / Kterak se Pantagruel a jeho druhoté přejedli nasoleného masa a jak Karpalimos šel na hon, aby opatřil zvěřinu	140
XXVII / Kterak Pantagruel vztyčil trofej na paměť jejich hrdinskosti a Panurgos druhou na paměť zajíců. Jak se z Pantagruelových prdu rodili trpaslíci a z jeho bzdin malé žínky. A kterak Panurgos zlomil o dvě sklenice velkou hůl	142
XXVIII / Jak přepodivně dobyl Pantagruel vítězství nad Dipsody a obry	144
XXIX / Jak Pantagruel potřel tři sta obrů ozbrojených sekanými kvádry a Vlkodlaka, jejich kapitána	146
XXX / Jak Epistemon, který měl uhlavenou řízu, byl dovedně uzdraven Panurgem a něco nového o dáslech a zatracencích	148
XXXI / Jak Pantagruel vstoupil do města Amaurotů a jak Panurgos oženil krále Anarcha a udělal ho pouličním prodavačem zelené omáčky	153
XXXII / Jak Pantagruel přikryl svým jazykem všechno vojsko a co autor viděl v jeho ústech	154
XXXIII / Jak byl Pantagruel nemocen a jak se uzdravil	156
XXXIV / Závěr této knihy a omluva spisovatelova	157

TŘETÍ KNIHA.
HRDINSKÝCH ČINŮ A VÝROKŮ DOBRÉHO PANTAGRUELA

François Rabelais duchu královny navarské
Výsada krále Františka

159
161

Předmluva spisovatele pana Françoise Rabelaise	
ke Třetí knize hrdinských činů a výroků dobrého Pantagruela	162
I / Jak Pantagruel převedl osadu Utopských do Dipsodska	167
II / Jak se Panurgos stal kastelánem salmigondimským v Dipsodsku a jedl své osení	168
III / Jak Panurgos chválí dlužníky a vypůjčovatele	170
IV / Pokračování řeči Panurgovy na oslavu půjčovatelů a dlužníků	172
V / Jak Pantagruel nenávidí dlužníky a vypůjčovatele	174
VI / Proč novomanželé byli zproštěni válečné služby	175
VII / Jak Panurgos měl blechu v uchu a jak přestal nosit svůj velkolepý poklopeck	176
VIII / Jak poklopeck je první částí brnění mezi válečníky	178
IX / Jak se Panurgos radí s Pantagruelem, má-li se oženit	179
X / Jak Pantagruel dokazuje Panurgovi, že je nesnadnou věcí radit k ženitbě, a o homérských a vergiliiovských losech	181
XI / Jak Pantagruel dokazuje, že losování kostkami jest nedovolené	183
XII / Jak Pantagruel vergiliiovským losováním vyšetřuje, jaké bude Panurgovo manželství	184
XIII / Jak Pantagruel radí Panurgovi, aby předvídal štěstí nebo neštěstí svého manželství skrze sny	186
XIV / Panurgův sen a jeho výklad	188
XV / Výmluva Panurgova a výklad mnišské kabaly o nasoleném hovězím	190
XVI / Jak Pantagruel radí Panurgovi, aby si promluvil s všeckyní z Panzoulty	192
XVII / Jak Panurgos mluví se Sibylou z Panzoulty	193
XVIII / Jak Pantagruel a Panurgos různě vykládají verše Sibyly z Panzoulty	195
XIX / Jak Pantagruel chválí radu němých	196
XX / Jak Nazdecabre odpovídá znameními Panurgovi	198
XXI / Jak se Panurgos radí se starým básníkem francouzským, jménem Raminagrobis	200
XXII / Jak se Panurgos zastává rádu žebrových bratří	201
XXIII / Jak Panurgos řeční, aby se vrátili k Raminagrobisovi	203
XXIV / Jak se Panurgos radí s Epistemonem	205
XXV / Jak se Panurgos radí s Her Trippou	206
XXVI / Jak se Panurgos radí s bratrem Janem Sekáčem	208
XXVII / Jak bratr Jan vešele radí Panurgovi	211
XXVIII / Jak bratr Jan posiluje Panurga v pochybnosti o paroháčství	212
XXIX / Jak Pantagruel svolá bohoslovce, lékaře, znalce zákonů a filosofa na poradu o Panurgově bezradnosti	215
XXX / Jak bohoslovec Hippotadeáš dává Panurgovi radu ve věci ženitby	216
XXXI / Jak radí Panurgovi lékař Rondibilis	218
XXXII / Jak Rondibilis prohlašuje, že paroháčství je přirozeným údělem manželství	220
XXXIII / Jaký lék dává Rondibilis proti paroháčství	221
XXXIV / Jak ženy obyčejně dychtí po zakázaných věcech	223
XXXV / Jak filosof Motovidlo pojednává o nesnázi ženitby	224
XXXVI / Pokračování odpovědí Motovidla, efektického a pyrrhónského filosofa	225

XXXVII / Jak Pantagruel přemlouvá Panurga, aby se poradil s nějakým blázinem	228
XXXVIII / Jak Pantagruel a Panurgos uvažují o Triboulletovi	229
XXXIX / Jak je Pantagruel přítomen soudu nad soudcem Třeštidlem, který rozhodoval spory kostkami	232
XL / Jak Třeštidlo vykládá důvody, proč zkoumal spory, o nichž rozhodoval kostkami	233
XLI / Jak Třeštidlo vypravuje příběh o urovnavači sporů	235
XLII / Jak se spory rodí a jak dospívají k dokonalosti	236
XLIII / Jak Pantagruel omlouvá Třeštilda ve věci rozsudků vynesených podle kostek	239
XLIV / Jak Pantagruel vypravuje podivnou příhodu o zmatcích lidského rozsudku	240
XLV / Jak se Panurgos radí s Triboulletem	241
XLVI / Jak Pantagruel a Panurgos různě vykládají slova Triboulletova	242
XLVII / Jak Pantagruel a Panurgos uvažují o návštěvě věštíny božské Lahvice	243
XLVIII / Jak Gargantua dokazuje, že není dovoleno dětem vstoupit ve snatek bez vědomí a souhlasu jejich otců a matek	245
XLIX / Jak se Pantagruel připravoval k vyplutí na moře a a o bylině zvané pantagruelion	247
L / Jak má být slavné pantagruelion připraveno a zpracováno	248
LI / Proč se zve pantagruelion a o jeho podivuhodných vlastnostech	250
LII / Jak jistý druh pantagruelia nemůže být stráven ohněm	252

ČTVRTÁ KNIHA
HRDINSKÝCH ČINŮ A VÝROKŮ UŠLECHTILÉHO PANTAGRUELA

Přeslavnému knížeti a nejctihodnějšímu Monsiegnemu Odetovi, kardinálu de Chastillon	257
Dřívější předmluva ke Čtvrté knize	259
Předmluva spisovatele pana Françoise Rabelaise ke Čtvrté knize hrdinských činů a výroků Pantagruelových	263
I / Kterak Pantagruel vyplul na moře, aby navštívil věštínu božské Bacbuc	270
II / Kterak Pantagruel na ostrově Médamothi nakoupil mnoho krásných věcí	271
III / Kterak Pantagruel obdržel dopisy od svého otce Gargantuy a o tom, jakým zvláštním způsobem se pojednou dovídá novinky z cizích a dalekých krajů	273
IV / Kterak Pantagruel píše svému otci Gargantuovi a posílá mu mnoho krásných a vzácných věcí	274
V / Jak se Pantagruel setkal s lodí cestujících vracejících se ze země Laternské	276
VI / Jak se při urovnání sporu Panurgos smlouvá s Dindenaulem o jednoho z jeho beranů	277
VII / Pokračování obchodu mezi Panurgem a Dindenaulem	278
VIII / Kterak Panurgos utopil v moři kupce a berany	279
IX / Kterak Pantagruel připlul na ostrov Ploskonosy a o zvláštních příbuzenských svazcích této země	280
X / Kterak Pantagruel sestoupil na ostrov Cheli, na němž panoval král svatý Panigon	282

XI	/ Proč jsou mniši rádi v kuchyni	283
XII	/ Jak se Pantagruel dostal do Prokurátska a o zvláštním způsobu života mezi půhončáky	284
XIII	/ Kterak pán de Basché po příkladu mistra Françoise Villona chválí svoje lidi	286
XIV	/ Pokračování o tom, jak půhončákům v domě Baschéové natloukli	288
XV	/ Jak půhončáci obnovují staré svatební zvyky	289
XVI	/ Kterak bratr Jan zkouší povahu půhončáků	290
XVII	/ Jak Pantagruel připlul na ostrovy Tohu a Bohu a o zvláštní smrti Bringuarillese, polykače větrných mlýnů	291
XVIII	/ Kterak Pantagruel vyvázl z prudké námořní bouře	293
XIX	/ Jak se chovali při bouři Panurgos a bratr Jan	294
XX	/ Kterak se lodníci v nejprudší bouři vzdávají naděje na záchrannu lodi	295
XXI	/ Bouře pokračuje a vedou se menší rozpravy o závětích pořízených na moři	296
XXII	/ Konec bouře	298
XXIII	/ Kterak po úkončení bouře Panurgovi otrnulo	299
XXIV	/ Jak bratr Jan prohlašuje o Panurgovi že se za bouře bál bez příčiny	300
XXV	/ Kterak Pantagruel po bouři přistál u ostrovů Makraiónů	301
XXVI	/ Jak dobrý Makrobios vypráví Pantagruelovi o sídle a skonu Héroù	302
XXVII	/ Kterak Pantagruel pojednává o odchodu heroických duší na věčnost a o hrozných znameních, která předcházela skon nebožtíka pána de Langey	303
XXVIII	/ Kterak Pantagruel vypráví smutný příběh o skonu Héroù	305
XXIX	/ Jak Pantagruel připlul k ostrovu Krčilovu, nad nímž vládl Postilek	305
XXX	/ Kterak Xenomanes anatomicky rozbírá a popisuje Postílka	306
XXXI	/ Anatomický rozbor Postílka co do vnějších částí	308
XXXII	/ Líčí se dále zvláštní vlastnosti Postílkovy	310
XXXIII	/ Jak Pantagruel spatřil u Divokého ostrova obludného vorvaně	312
XXXIV	/ Kterak Pantagruel skolil obludného vorvaně	312
XXXV	/ Kterak Pantagruel přistál u Divokého ostrova, starodávného sídla Jitrnic	314
XXXVI	/ Jak divoké Jitrnice nastrojily Pantagruelovi úklady	314
XXXVII	/ Kterak si Pantagruel obeslal kapitány Sperjitrnici a Řeželito; zároveň o znamenité rozpravě o vlastních jménech místních a osobních	315
XXXVIII	/ Jak lidé nemají opovrhovat Jitrnicemi	316
XXXIX	/ Jak se bratr Jan spojí s kuchaři, aby bojoval s Jitrnicemi	318
XL	/ Jak bratr Jan postavil Svini a o hrdinných kuchařích v ní zavřených	318
XLI	/ Kterak Pantagruel zlomil Jitrnice přes koleno	319
XLII	/ Kterak Pantagruel vyjednává s Niphleseth, královou Jitrnic	322
XLIII	/ Jak Pantagruel přistál u ostrova Ruachu	323
XLIV	/ Jak malé deště srážejí velké větry	323
XLV	/ Jak Pantagruel přistál na ostrově Papežifíkačů	324
XLVI	/ Jak papežifíkačský sedlák napálil čertíka	326
XLVII	/ Jak byl čert napálen papežifíkačskou babou	327
XLVIII	/ Jak Pantagruel přistál na ostrově Papežomanů	328

XLIX / Kterak nám Homenas, biskup Papežomanů, ukázal z nebe seslané Dekretálie	
L / Jak nám Homenas ukázal pravzor Papež	330
LI / V rozhovorech při obědě chválí se Dekretálie	332
LII / O dalších zázracích způsobených Dekretáliem	333
LIII / Kterak sila Dekretálií chytře vytahuje zlato z Francie do Říma	334
LIV / Jak Homenas daroval Pantagruelovi hrůšky dobrého křestana	336
LV / Jak Pantagruel na širém moři slyšel rozmanitá rozmrzlá slova	338
LVI / Jak Pantagruel mezi zmrzlými slovy našel slova tlamatá	339
LVII / Jak Pantagruel přistál v sídle messera Gastera, prvního mistra umění na světě	340
LVIII / Jak se na dvoře mistra a inženýra Pantagrueloví hnusili Engastrimythové a Gastrolatrové	341
LIX / O směšné soše nazvané Manducus a jak a které věci obětují Gastrolatrové svému bohu břichomocnému	342
LX / Jak Gastrolatrové obětovali svému bohu o prospíkovaných postních dnech	343
LXI / Kterak Gaster vynalezl prostředky, jak nabýt a učiťovat obilí	346
LXII / Jak Gaster vynášel umění a prostředek, jak nebýt raněn ani zasažen ranami z děla	349
LXIII / Kterak Pantagruel usnul u ostrova Chanephua a o problémech, jež se naskytly při jeho proctinutí	350
LXIV / Jak Pantagruel neodpověděl na přednesené problémy	351
LXV / Jak Pantagruel se svými lidmi zvedne počasi	353
LXVI / Jak byly u ostrova Ganabinu na rozkaz Pantagruelův pozdívány Musy	355
LXVII / Kterak se Panurgos strachy podělal a domníval se o velkém kocouru Chlamstnišpeku, že to je čertík	356
	357

PÁTÁ A POSLEDNÍ KNIHA
HRDINSKÝCH ČINŮ A VÝROKŮ DOBRÉHO PANTAGRUELA

Předmluva pana Françoise Rabelaise

k Páté knize hrdinských činů a výroků Pantagruelových

I / Jak se dostal Pantagruel na Zvonivý ostrov a jaký hlomož jsme tam slyšeli	362
II / Jak byl Zvonivý ostrov obydlen Siticiny, kteří se stali ptáky	364
III / Proč je na Zvonivém ostrově jenom jeden Papežour	365
IV / O tom, jak ptáci Zvonivého ostrova byli vesměs stěhovaví	366
V / Jak ptáci kondori jsou na Zvonivém ostrově němí	367
VI / Jak jsou ptáci Zvonivého ostrova vykrmování	368
VII / Jak Panurgos vypravuje mistru Aedituovi bajku o hřebci a oslu	369
VIII / Jak nám byl s velkou nesnáší ukázán Papežour	370
IX / Jak jsme přistáli na ostrově Železově	372
X / Jak Pantagruel přijel na ostrov Šálení	373
XI / Jak jsme přišli k Fortně, kde bydlí Chňapka, arcivévoda Kočkorů	374
XII / Jak nám dal Chňapka hádanku	375
XIII / Jak Panurgos vyloží Chňapkovu hádanku	377
XIV / Jak Kočkorové žijí z úplatků	378
XV / Jak bratr Jan Sekáč uvažuje o vyhlazení Kočkorů	379

XVI / Jak Pantagruel přišel na ostrov dlouhoprstých a drápatých Apedeftů a o hrozných dobrodružstvích a příšerách, se kterými se tam setkal	381
XVII / Jak jsme se dostali do Měchova a jak by tam byl býval Panurgos málem zabit	384
XVIII / Jak naše lod uvázla na písčině a jak nám pomohli někteří cestující, kteří pocházeli z Kvinty	385
XIX / Jak jsme se dostali do království Kvintesence, zvaného Entelecheia	386
XX / Jak Kvintesence léčila nemoci písňemi	387
XXI / Jak královna trávila čas po obědě	388
XXII / Kterak se hodnostáři Kvinty všelijak zaměstnávali a jak nás vladařka povýšila do stavu abstraktorů	390
XXIII / Jak bylo králově přisluhováno při večeři a jak jedla	391
XXIV / Jak je uspořádán za přítomnosti Kvinty veselý ples v podobě turnaje	392
XXV / Jak dvaatřicet účastníků plesu bojovalo mezi sebou	393
XXVI / Jak jsme přistáli na ostrově Hodoi, na němž cesty cestují	396
XXVII / Jak jsme přišli na ostrov Sandálů a o řádu bratří Mumlálu	397
XXVIII / Jak se Panurgos vyptával jednoho bratra Mumlálu a dostával od něho jen jednoslabičné odpovědi	399
XXIX / Kterak se Epistemonovi nelšíbí zařízení postu	405
XXX / Jak jsme přišli do Atlasové země	406
XXXI / Jak jsme v Atlasové zemi uviděli Játoslyšela, majícího školu svědčení	408
XXXII / Jak jsme objevili zemi Laternskou	410
XXXIII / Jak jsme přistáli v přístavu Lychnobiu a jak jsme voupili na území laternské	410
XXXIV / Jak jsme voupili k věštírně Lahvice	411
XXXV / Jak jsme voupili pod zem, abychom vešli do chrámu Lahvice, a jak Chinon je prvním městem na světě	412
XXXVI / Jak jsme sestoupili po tetrádických schodech a jak měl Panurgos nahnáno strachu	413
XXXVII / Jak se dveře chrámové zázračně samy od sebe pootevřely	414
XXXVIII / Jak dlažba chrámová byla vytvořena z podivuhodných emblémát	415
XXXIX / Jak na mosaikovém díle chrámovém byla znázorněna bitva, v níž Bakchus zwítězil nad Indy	416
XL / Jak byla v emblématech zobrazena srážka a útok, jejž podnikl dobrý Bakchus proti Indům	417
XLI / Jak byl chrám osvětloven podivuhodnou lampou	418
XLII / Jak nám velekněžka Bacbuc ukázala uvnitř chrámu fantastické zřídlo	419
XLIII / Jak Bacbuc vyšňořila Panurga, aby obdržel slovo od Lahvice	422
XLIV / Jak velekněžka Bacbuc uvedla Panurga před božskou Lahvici	423
XLV / Jak Bacbuc vykládá slovo Lahvice	424
XLVI / Jak Panurgos a ostatní rýmují z básnického běsnění	425
XLVII / Jak, rozloučivše se s Bacbuc, opouštějí věštírnu Lahvice	428
Doslov (Josef Kopal)	430
Poznámky a vysvětlivky	438